

популярних праць, серед яких понад 40 монографій. Його книги і статті виходили друком у Росії, Білорусі, Великій Британії, Польщі, Італії, Бельгії, Канаді, Швеції. На Батьківщині він зарекомендував себе як невтомний популяризатор науки, автор низки цікавих книжок — «Кладоискательство и нумизматика» (1974), «Древняя Русь в летописных преданиях и легендах» (1986), «Киев древний и современный» (1982 р., у співавторстві), «Русь язичницька» (1995), «Полководці Давньої Русі» (1996), «Історія України в особах: Давньоруська держава» (1996), «Полководці Давньої Русі» (2005), «Нариси воєнного мистецтва Давньої Русі» (2010) та ін.

Микола Федорович був членом Нумізматичної комісії АН СРСР, Українського комітету славістів, є віце-президентом Асоціації візантиністів України. Він входить до редколегій часописів «Український історичний журнал», «Архіви України», «Київська старовина», видань «Енциклопедія історії України», «Энциклопедия Древней Руси» (Москва). Також М.Ф. Котляр входить до

авторського колективу одного з проєктів герба м. Києва.

Микола Федорович неодноразово брав участь у міжнародних наукових конгресах (Міжнародний конгрес економічної історії — Ленінград, 1970 р.; Міжнародний конгрес візантиністів — Москва, 1991 р.; Міжнародний з'їзд славістів — Київ, 1983 р., Софія, 1988 р.; Міжнародний конгрес україністів — 1990–2005 рр.) і в багатьох інших міжнародних наукових зібраннях. Він співорганізатор щорічної Міжнародної наукової конференції «Восточная Европа в древности и средневековье. Пашутинские чтения» (Москва).

Микола Федорович — лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2001 р., у складі авторського колективу), премії ім. М.І. Костомарова НАН України (2003). Він удостоєний звання заслуженого діяча науки і техніки України (1996).

Наукова спільнота, колеги, учні й друзі щиро вітають Миколу Федоровича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, незгасного оптимізму і ще багато років плідної творчої праці.

70-річчя члена-кореспондента НАН України О.А. МІНАЄВА

Олександр Анатолійович Мінаєв народився 17 липня 1942 р. у м. Серові Свердловської області (Росія). У 1964 р. закінчив

Донецький політехнічний інститут (нині — Донецький національний технічний університет, ДонНТУ), а з 1965 р. працював у цьому ВНЗ. Нині О.А. Мінаєв — ректор ДонНТУ і завідувач кафедри «Обробка металів тиском». У 1972 р. він захистив кандидатську дисертацію. У 1989 р. здобув науковий ступінь доктора технічних наук, у 1990 р. — звання професора. У 2009 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України.

Олександр Анатолійович розробив теоретичні основи контрольованої прокатки металів з вуглецевих і низьколегованих сталей, які ґрунтуються на нових принципах класифікації сумішених процесів гарячої пластич-

ної деформації й термічного оброблення. За класифікаційну ознаку прийнято вид фазового перетворення, а не послідовність технологічних операцій, як було раніше. Ці дослідження мають велике значення для пізнання молекулярно-кінетичних закономірностей формування структури сталей широкого призначення за різних видів температурно-деформаційного впливу на метал.

О.А. Мінаєв підготував 6 загальних і спеціальних курсів, які ввійшли в 5 підручників для студентів ДонНТУ. Під його керівництвом захищено 22 кандидатські та 2 докторські дисертації. Він — автор понад 450 наукових робіт, серед них — 10 монографій, 90 патентів. Деякі з них написані разом з ученими Польщі, Словаччини, Росії, Англії, Німеччини.

Олександр Анатолійович — член Академії наук вищої школи України (2000), Академії інженерних наук України (1991), Європейської асоціації з інженерної освіти (1994), Міжнародної інформаційної асоціації з матеріалів (1994), Європейської асоціації з міжнародної освіти (1995), Міжнародної академії наук, промисловості, освіти і мистецтв (1996). Він — голова Ради ректорів вищих навчальних закладів Донецької області, член Комітету стійкого розвитку м. Донецька (2000), віце-президент Міжнародної академії наук вищої школи (2004), член Асоціації ректорів європейських університетів, Міжнародного центру

з інженерної освіти ЮНЕСКО, Європейського товариства інженерної освіти (SEFI), заступник голови ради Асоціації ректорів технічних університетів України.

О.А. Мінаєв обраний почесним доктором Остравського технічного університету (2002), Московського університету інженерної екології (2003), почесним професором Таганрозького радіотехнічного університету (2004).

Олександр Анатолійович — заслужений діяч науки і техніки України (1992), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2002). Його нагороджено орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (2002), медаллю «Захисник Вітчизни» (1999), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2002), ювілейними медалями «70 років Донецькій області» (2002) і «80 років НАН України» (1998), золотою медаллю ім. А. Ейнштейна Міжнародної академії наук, промисловості, освіти і мистецтв (1998), дипломом і пам'ятною медаллю національного проекту «Золота книга української еліти» (2001), почесним знаком ректора Магдебурзького університету імені Отто фон Геріке (2001), медаллю Яського технічного університету імені Георга Асакі (2002), срібною відзнакою Міжнародного центру з інженерної освіти ЮНЕСКО (1998).

Наукова громадськість, колеги, учні й друзі щиро вітають Олександра Анатолійовича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, наснаги та нових наукових здобутків.